

Недуг

Михайло Петренко

1

Ходе хвиля по Осколу,
Аж на берег скаче;
Ходе голуб по берегу,
По голубці плаче.
Хвиля вдариться об берег, —
Берег зеленіє;
Як загуде сизий голуб,
Так аж серце ние.
Гудів, гудів сизий голуб
Та й став воду пити —
Хотів, бідний, своє горе
Водою залити.
Де ти, моя голубонько,
Де ти, сизокрила;
Нащо мене покинула,
За що розлюбила?
Чи любила, не любила,
А завдала жалю!
Прийди, серце, подивися,
Як я погибаю!
Болить в мене головонька,
Болить серце дуже;
Ох, прийдеться загинути,
А тобі байдуже.
Гірко мені жить без тебе,
Божий світ темніє,
Очі плачуть, серце рветься
І від муки тліє.
Полиняло моє личко,
Як квіт у морози;
Прилинь, поглянь, моє сонце,
Хоч на мої сльози!
Хвиле, хвиле, буйна хвиле,
Удар мене в груди:
Мені гірко жить на світі,
Чи не легше буде!

Покотилась буйна хвиля
На жовтий пісочок;
Де ти, милий, чорнобривий,
Сизий голубочок!

2

Прийди, прижмись, моя мила,
Та до мого серця;
Болить воно від кохання,
Так чи не минеться.
Прийди, схили головоньку
На білії груди;
Тоді визнаєш, моя мила,
Як там серце любе,
Цілуй, цілуй мене в серце
Своїми устами;
Так почувеш, як те горе
Стука молотками.
Ой боже мій, о боже мій!
Де те серце діти?
Ох, прийдеться з таким серцем
На той світ забігти.

3

Цитьте, вітри! Цитьте, буйні!
В лузі не гудіте!
Моє горе лягло спати,
Так не розбудіте.
Ох, заснуло воно в серці,
Як в норі гадюка;
Наче легше мені стало,
Наче менша мука.
Цитьте вітри, цитьте, буйні!
Горя не будіте!
Дайте мені, молодому,
Хоч на час спочити!
Бо те горе нескінченне,
Боже, надоїло;
Чую, серденько від його
В крові закипіло.
Що ж те горе колихало,

Від чого заснуло?
Мабуть, мила чорнобрива
К серцю пригорнула?
Сеї ласки я не знаю,
В сьому не кохаюсь;
Коли тяжко мені стане,
К дубу пригортаюсь!
Моє горе, моє люте
Вздохи колихали;
Сльози, пісні жалісливі
Його присипляли.
Уморили моє горе
Не жарти дівочі;
Ох, вибили його з сили
Безсоннії ночі.
Цитьте ж, вітри, не гудіте,
Нехай йому спиться!
Мука мені, як проснеться:
Душа розболиться!
Ой загули буйні вітри,
Похилились лози:
Чую, горе моє встало;
Ой де ж мої сльози?

4

Чом не заплакати в мені?
Од сліз би стало, може, легше!
Не так душа пеклась в огні,
Не так би тліло бідне серце!
Ізвісно, де огонь горить,
То там і роси опадають;
В кого ж душа вконець болить,
В того і сльози висихають.
О боже мій, о боже мій!
Чи я діждусь кінця недугу?
Ох, видно, прийдеться мені
Нести на небо мою тугу,
І там пред богом розказать
Мою любов, земнії скорбі,
І язви серця показать,
А в язвах — кров і чисті сльози,

І вірю я, що там мене,
Ніхто безумним не назве,
Ніхто, ніхто не посміється
З моїх скорбей, печалей серця.
І так любов мою земну
Я за могилу понесу,
Не як той гріх, як правду тую,
Угодну богу і святую...
Но я боюся отсе сказать:
Коли ж і там з любов'ю муки
Не знають, як і тут, розлуки,
То страшно жить і умирать.